

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, กุมภาพันธ์) “ปัญญาหนึ่งตะลุง หยั่งรู้-ตรวजू ดู-แล หนึ่งตะลุง
ตอนออกลิ้งหัวค้ำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(2) : หน้า 65-68.

นานาสรรสาระ

ปัญญาหนึ่งตะลุง หยั่งรู้-ตรวजू ดู-แล หนึ่งตะลุง ตอนออกลิ้งหัวค้ำ

นายหนึ่งตะลุงบุญธรรม เทอดเกียรติชาติ

สง
และ
ประ
ภา
น

ดิ
วยเมื่อปลายปี ๒๕๕๒ ท่าน ศ.พิเศษ ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง ได้เมตตากรุณามิจดหมายมาถึงผม
(ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒) ได้จุตประกายการเขียนเรื่อง ปัญญาหนึ่งตะลุง ขึ้น ผมเอง
เป็นผู้ศึกษาและปฏิบัติ ทั้งเรื่อง หนึ่ง-ตะลุง และเรื่อง หนึ่ง-สือ

จึงเป็นการจุตประกายที่ติดพริบ โดยเฉพาะตอน ออกลิ้งหัวค้ำ หรือ จับลิ้งหัวค้ำ ที่มีรูป ลิ้งขาว และ ลิ้งดำ
การออกรูป พระฤาษี พระอิศวร ในหนึ่งตะลุง เป็นเรื่องศาสนาพราหมณ์ แล้วการออก ลิ้งขาว ลิ้งดำ
ทำไมจึงไม่เกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์ ถ้าเกี่ยว ลิ้ง คือ ลิ้งค์ ที่หมายถึงอวัยวะเพศหรือเปล่า จึงลองเขียนให้ลึกๆ
นึกให้กว้างๆ น่าจะเป็นการสร้างสรรค์ไปอีกรูปแบบหนึ่ง

มาจากอิทธิพลของเรื่องรามเกียรติ์

ทำไมหนึ่งตะลุงและหนึ่งใหญ่จึงเอา ลิ้ง มา เล่น ที่เขาเห็นๆ กันมาแล้ว คือเห็นว่า เพราะ อิทธิพล
ของเรื่องรามเกียรติ์

จะลอง หยั่งรู้-ตรวजू แบบ ต่อ-ยอด ว่า

ประการที่ ๑ เพราะคนอินเดียได้มาอยู่ในสยามหรือไทยนานมาแล้ว เป็นพันๆ ปี และได้บูรณาการผสมผสาน
แต่งงาน รวมเลือดเนื้อ กับคนใน สยาม คนอินเดียจึงได้กลายเป็นคนสยามไปแล้วด้วย

ประการที่ ๒ ในใจของคนอินเดียมีเรื่องรามเกียรติ์ซึ่งเป็นเรื่อง จริง ที่เกิดจาก จินตนาการ ที่สำคัญว่า
ความรู้ เพราะมีผละ ๕ คือ ศรีทธา วิริยะ สติ สมาน และ ปัญญา รวมอยู่ด้วย จึง ทำให้มีพลังในทางคุณค่า
(ไม่ใช่มูลค่า) เลยทำให้คนในสยามหรือไทย ทั้งที่ผสมและไม่ผสมกับคนอินเดีย เกิด วาบ (WAAP) กันขึ้นมา

พลังที่มากกว่า ก็คือ อิทธิพลที่มีมากกว่า นั่นเอง แต่เป็นไปในทาง คุณค่า คือเป็น ปัญญา (Wisdom)
ที่มาจาก ศิลปะและวัฒนธรรม (Art and Culture) จึงทำให้คนในสยามหรือไทย ยอมรับ (Admit) และ นับถือ
Practice คือ ปฏิบัติตาม ต่อๆ กันมา

และยัง วาบ (WAAP) ต่อๆ กันมาอีกด้วย

ยกเว้นหนึ่งตะลุงภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันออก ที่เลิกร้างไปแล้วเมื่อประมาณ ๑๐๐ ปีที่ผ่านมา

จะลอง หยั่งรู้-ตรวजू ว่าทำไมหนึ่งตะลุงภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันออก จึงได้เลิกร้างไป ไม่ยอมเล่น

ถ้าจะถามต่อไปอีกว่า ทำไมเรื่องรามเกียรติ์ที่มีตัวละครเป็น ลิ้ง แต่มั่นอยู่ข้างในเนื้อเรื่อง ทว่าไป จัดลิ้ง
ให้มันออกมาอยู่ข้างนอก จนกลายเป็นตอนแรกเมื่อเริ่มการแสดงของหนึ่งตะลุงและหนึ่งใหญ่

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, กุมภาพันธ์) “ปัญญาหนึ่งตะลุง หยั่งรู้-ตรวจู้ ดู-แล
หนึ่งตะลุง ตอนออกลิงหัวค้ำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(2) : หน้า 65-68.

ศูนย์บริการ
และ
เผยแพร่
เอกสาร
และ
ข้อมูล
ทาง
วิชาการ

ภาษาไทยถิ่นใต้เรียกลักษณะเช่นนี้ว่า ปลิ้นนอก ออกใน บางคนทักท้วงว่า ผิด เพราะที่ถูกจะต้องพูดว่า
ปลิ้นใน ออกนอก

เขาไม่เข้าใจคำว่า ปลิ้นนอก ออกใน ตามเจตนาของผู้เรียก ที่มีนัยยะต้องการจะให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่าง
กายกรรม กับ วชิกรรม ว่า ถ้ากรรมใดผิด ก็จะมีผิดตามๆ กันได้

เมื่อเรื่องมัน ผิด จะไปพูดให้มัน ถูก มันก็ ไม่ยุติธรรม นัก มันจะต้องพูดให้ ผิด ด้วย จึงจะ ถูก
(ถ้าผู้อ่านท่านใดสับสน ก็ต้องขอยกย)

ส่วนที่ว่า ปลิ้นใน ออกนอก มันใช้กับเรื่องทั่วไปที่ ปลิ้น ได้ เช่น การล้างลำไส้สัตว์ที่ตาย แล้วให้สะอาด
ทั้งลำไส้หนู เป็ด ไก่ วัว ควาย แพะ ฯลฯ

ปลิ้นใน ออกนอก เพื่อจะทำความสะอาดให้ได้ง่าย ๆ (แต่ถ้าล้างลำไส้ใหญ่ของคนก็ต้องปลิ้น เพียงแต่ทำ
ที่ท้องก็พอเพียงแล้ว)

มันมีเหตุผลใดที่ไป ปลิ้น ให้ ลิง ที่อยู่ข้าง ใน (เรื่อง) ให้ออกมาเล่นข้าง นอก (เรื่อง) ถ้า ผิดวิน
ฉาบฉวย ก็จะเห็นว่าคำถามนี้ ตามในเรื่องที่ไม่เป็นเรื่อง

ประเด็นนี้ยังไม่เคยมีใครให้ความเห็นมาก่อน จึงลอง หยั่งรู้ ตรวจู้ ให้เห็นในมุมใหม่ แบบ แตกหน่อ
ก็แล้วกัน

ที่ ปลิ้น ก็พอที่จะ หยั่งรู้ ตรวจู้ ได้ว่าเพื่อให้มัน เข้ากัน หรือ สอดคล้องกัน เหมาะสมกัน กับ คน ใน
ภูมิ นี้

ทั้ง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ อนุภูมิ เขตพระภูมิ ภูมิปัญญา รวมแล้วเป็น ภูมิธรรม

และ ศาล ที่ตัดสินก็คือ ศาลพระภูมิ (เจ้าที่) ซึ่งก็อยู่ในตัวคนเป็นๆ นี้เอง ที่คนภาคใต้เรียกว่า ครูหม
หรือ โอสาเรตัพพะ และ สันทิสเสตัพพะ

ตัวอย่างการ ปลิ้น

เรื่อง มโนราห์ หรือ มโนห์รา ที่ผมเขียน ๒ แบบ เพราะมันมีที่มา

มโนราห์ คำนี้ ที่เขียนอย่างนี้ มาจาก มโน ที่หมายถึง ใจ ได้ สนิ กับคำว่า อระ ซึ่งหมายถึง ห่วงโกล
จากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย เช่น อระโศ เป็นต้น รวมแล้วจึงเป็น มโนราห์ หมายความว่า ใจที่ห่วงโกล
จากกิเลสเครื่องเศร้าหมอง

แต่ มโนห์รา คำนี้ที่เขียนอย่างนี้ มาจาก มโน ที่หมายถึง ใจ เหมือนกัน แต่ สมาส กับคำว่า หรา ที่หมาย
ถึง สดชื่น

หฺร หมายถึง สวย ถ้า หฺรหฺร ก็ ทั้งสวยทั้งสดชื่น

พอเป็น มโนห์รา จึงหมายถึง ใจที่สดชื่น ก็เพราะได้ห่างไกลจากกิเลสเครื่องเศร้าหมอง ทั้งหลายมาแล้ว
ใจจึงสดชื่น

ที่คนภาคใต้ใช้คำว่า ไนรา จะหมายถึงทั้ง มโนราห์ และ มโนห์รา เพราะเขาได้เห็นแล้วว่า มโนราห์ เป็น
มรรค ส่วน มโนห์รา นั้นเป็น ผล

ถ้ามี มรรค มี ผล แล้ว นิพพาน จะไปไหนได้

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, กุมภาพันธ์) “ปัญญาหนึ่งตะลุง หยั่งรู้-ตรวจรู้ ดู-แล
หนึ่งตะลุง ตอนออกถึงหัวค่ำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(2) : หน้า 65-68.

ท่าน อาจารย์จิน ฉิมพงษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ลูกศิษย์ โнораฟุ่มเทว หรือท่าน
ขุนอุปถัมภ์นรากร พัทลุง เคยบอกว่า

โนราฟุ่มเทว หรือท่าน ขุนอุปถัมภ์นรากร ท่านบอกว่า ท่านแสดงโนราเพื่อ
นิพพาน

อ.จิน ฉิมพงษ์

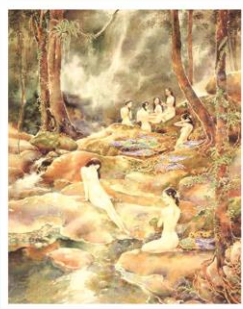

ขุนอุปถัมภ์นรากร หรือ โнораฟุ่มเทว

นางมโนราห์ ในหนังสือ มโนราห์ ที่เรียบเรียงโดย วรวรรณ นั้น นางมโนราห์ จะเป็นคน สุดท้อง ในพี่น้อง
๗ คน ตอนที่ลงไปเล่นน้ำในสระใหญ่ พรานบุญทำบ่วงคล้องเอาน้องคนสุดท้องที่ชื่อว่า นางมโนราห์ ในบทกลอน
นางได้คร่ำครวญว่า

อนิจจาพี่จะหนีน้องครรไล เป็นไฉนพี่มาทั้งน้องจริงจัง^๑

แต่ในหนังสือ มโนหรานิบาต ที่ภาคใต้ นางมโนหร หรือ มโนหร่า เป็น พี่คนโต หรือคนหัวปี หรือ พี่ใหญ่สุด
ในพี่น้อง ๗ คน^๒

^๑วรวรรณ (นามแฝง) มโนราห์ กรุงเทพฯ : เขษมบรรณกิจ, ๒๕๐๑ หน้า ๑-๒๗.

^๒สุวิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ มโนหรานิบาต ใน สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ.๒๕๒๙ เล่ม ๗ สงขลา : สถาบันทักษิณคดีศึกษา,
๒๕๒๙ หน้า ๒๗๑๑-๒๗๑๓.

บุญธรรม เทอดเกียรติชาติ. (2558, กุมภาพันธ์) “ปัญญาหนึ่งตะลุม หยั่งรู้-ตรวจรู้ ดู-แล
หนึ่งตะลุม ตอนออกถึงหัวค่ำ” สารนครศรีธรรมราช. 45(2) : หน้า 65-68.

พระธรรมปิฎก
สมเด็จพระสังฆราช
คณะสงฆ์ไทย

นี่คือการ ปลิ้น เพื่อให้มัน เข้ากัน สอดคล้องกัน เหมาะสมกัน กับ คน ใน ภูมิ ทั้ง ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
อุณหภูมิจึง เสพพระภูมิ ภูมิปัญญา ที่รวมแล้วเป็น ภูมิธรรม ดังที่กล่าวแล้ว

กรณีนี้จะลอง หยั่งรู้-ตรวจรู้ แบบ ต่อ-ยอด ออกไปว่า ด้วยผู้หญิงภาคใต้ส่วนมากจะเป็นคนที่มี ใจนักเลง
ถ้าเป็นพี่น้องกันเมื่อไปเจอเหตุการณ์วิกฤต พี่ใหญ่สุดจะออกมารับหน้าแทนน้องๆ

พี่จะไม่หนีน้องๆ พี่จะไม่ทิ้งน้องๆ แต่จะให้น้องๆ หนีเอาตัวรอดไปก่อน

นางมโนहरา ที่ภาคใต้จึงถูกพรานบุญใช้บ่วงคล้องจับตัวได้ ก็เพราะนางมีจิตสำนึกว่า ตัวเองเป็น พี่ใหญ่สุด
ที่มีความ รับผิดชอบ ต้อง ดูแลน้องๆ

ลองเป็นโมฆะกันดูว่า ระหว่างที่พี่ๆ บินหนีน้อง กับพี่ที่ ดูแล รับผิดชอบน้องๆ โดยให้น้องๆ บินหนีไปก่อน

ศิลปะใดจะเป็น ศิลปะที่ดีที่สุดที่ถ่ายทอดความรู้สึกทางศาสนา ถึงขั้น พระโพธิสัตว์

และศิลปะใดเป็น ศิลปะที่แท้ที่ทำให้เกิดความรู้สึกใหม่ ๆ ที่มีความเป็นภราดรภาพต่อกัน

พี่ๆ ที่บินหนีน้อง แม้น้องจะมีความรู้สึกใหม่เกิดขึ้น แต่เป็นความรู้สึกใหม่ที่เห็นว่าพี่ๆ ไม่ได้มี
ความเป็นภราดรภาพกับนางเลย

อนิจจาพี่จะหนีน้องครไร เป็นโดนพม่าทิ้งน้องจริงจัง

นี่ขนาดพี่น้องกันแท้ๆ ซึ่งน้ำหนักรมากกว่าคำว่า ภราดรภาพ ที่มีการให้ความหมายว่า เป็นเสมือนพี่น้องกัน
อะไรประมาณนี้

ส่วนพี่ที่ต้องดูแลรับผิดชอบน้องๆ บรรดาน้องๆ จะมีความรู้สึกใหม่เกิดขึ้นเช่นกัน และเป็นความรู้สึกใหม่
ที่มีความเป็นภราดรภาพต่อกัน

อย่างน้อยน้องๆ ก็จะต้องเห็นว่า พี่เราเขา ไม่เห็นแก่ตัว ไม่กลัวการเสียเปรียบ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของน้องๆ

นี่คือคุณธรรมของ พระโพธิสัตว์ นั่นเอง

คุณธรรมของพระโพธิสัตว์ ผมเคยสรุปไว้สั้นๆ ว่า ไม่เห็นแก่ตัว ไม่กลัวเสียเปรียบ

ที่ผมสรุปอย่างนั้น อธิบายว่า เราไม่มีตัวตนที่แท้จริง ที่พระว่า อนัตตา ถ้าจะมีตัว ก็เป็นตัวสมมติ ซึ่งจะต้องอยู่
รวมๆ กับผู้อื่นด้วย ไม่มีตัวตนคนเดียวเดี่ยวๆ ด้วย เพราะฉะนั้น การเห็นแก่ผู้อื่น ก็นับว่าพอเพียง เพราะตัวเราก็ออยู่
รวมในนั้นแล้ว

ส่วนที่ว่า ไม่กลัวเสียเปรียบ เพราะโดย กฎของธรรมชาติ ที่ศาสนาพุทธเรียกว่า พระธรรม ศาสนาอิสลาม
เรียกว่า All law ออกเสียงว่า อัลลอว์ หรือ อัลเลาะห์ หรืออย่างอื่น หมายถึง กฎทั้งหมด ศาสนาคริสต์เรียกว่า
God หรือจีนเรียกว่า เต๋า ฯลฯ เสมือนกับชื่อ มะม่วงหิมพานต์ ที่มีหลายชื่อ แล้วแต่พื้นที่ เพราะมันมีอยู่ทุกๆ สถานที่

โดย กฎของธรรมชาติ ไม่เคยให้ใคร ได้เปรียบไปตลอดกาล หรือ เสียเปรียบตลอดกาล ถ้าใครได้เปรียบ
มากๆ วันนี้ ก็จะไปเสียเปรียบพาดเคราะห์เอาไว้วันข้างหน้า นี่คือสัจธรรมง่ายๆ ที่สังเกตได้ไม่ยาก เพราะธรรมชาติ
มี กฎ ในการ รักษาความสมดุลของธรรมชาติ ไว้

